

COVID-19: Комисията разрешава адаптирана ваксина срещу COVID-19 за есенните имунизационни кампании на държавите членки

Комисията разреши адаптираната ваксина срещу COVID-19 Comirnaty XBB.1.5, разработена от BioNTech-Pfizer, която бележи още един важен етап в борбата с болестта. Това е третото адаптиране на ваксината в отговор на новите варианти на COVID-19.

Ваксината е разрешена за възрастни, деца и кърмачета на възраст над 6 месеца. В съответствие с [предишни препоръки](#) на Европейска агенция по лекарствата (EMA) и [Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията](#) (ECDC) възрастните и децата над 5 години, за които е необходима ваксинация, следва да получат еднократна доза независимо от тяхната предходна ваксинация срещу COVID-19.

Разрешението е издадено след задълбочен анализ от страна на [EMA](#)

в рамките на механизма за ускорена оценка. Адаптираната ваксина беше разрешена от Комисията по ускорена процедура, за да се даде възможност на държавите членки да се подготвят навреме за есенно-зимните си имунизационни кампании.

#ЗаЕврото накратко: отговорите, които търсим - информационна кампания на Европейската комисия в България

От 4 септември Европейската комисия в България започва кампанията #ЗаЕврото накратко, с която ще предоставя на гражданите практическа информация за процеса на присъединяване на страната към еврозоната и достъпни отговори на най-често задаваните въпроси за еврото.

Кампанията, която е с подкрепата на Министерството на финансите и Българската народна банка, включва поредица от информационни видеоклипове по 10 различни теми, които ще се разпространяват през следващите седмици.

Всеки анимиран видеоматериал е посветен на конкретен аспект от прехода към единната европейска валута - процесът на замяна на лева с евро, отражението върху всекидневието на хората, ползите за икономиката и бизнеса. Разглеждат се и някои от често срещаните митове и страхове, свързани с общата европейска валута.

Подробности за кампанията са публикувани на интернет [страницата](#) на [Представителството на ЕК в България](#), както и на неговата страница във [Фейсбук](#).

Представителството е готово да предостави при поискване съдържанието на кампанията на националните и регионални медии, които проявят желание да го разпространяват чрез своите информационни канали.

@ Представителство на Европейската комисия в България

„Евробарометър“: Европейците одобряват мерките срещу енергийната криза, както и подкрепата на ЕС за Украйна

Публикувано днес [експресно проучване „Евробарометър“](#), проведено от 24 до 31 август 2023 г. сред 26 514 граждани, показва широка подкрепа сред европейците за мерките, предприети през последната година за защита от нестабилните цени на енергията, както и за действия на ЕС за насърчаване на енергийната сигурност и екологичния преход. Проучването потвърждава и широкия консенсус сред гражданите на Съюза за по-конкурентна промишленост и чисти технологии. Висока е и подкрепата за действията в отговор на руското нашествие в Украйна.

86 % от анкетираните смятат, че е било важно да се предприемат инициативи на европейско равнище за ограничаване на непосредственото въздействие на нарастващите цени на енергията. Повече от

80 % поддържат това мнение относно насърчаването на устойчивото използване на природните ресурси (86 %), улесняването на съвместното закупуване на газ от държавите членки на ЕС, за да се гарантира сигурността на доставките (82 %), изграждането на партньорства с други държави (81%), намаляването на прекомерната търговска зависимост от държави като Русия или Китай (80 %), и повишаването на конкурентоспособността на европейската промишленост в областта на чистите технологии (80 %).

Голямо мнозинство от европейците смятат, че войната в Украйна подчертава необходимостта ЕС да гарантира своята енергийна и икономическа сигурност (85 %), както и да засили военното сътрудничество между държавите членки (75 %) като същевременно продължава да проявява солидарност с Украйна (71 %).

Европейците продължават да одобряват подкрепата за Украйна и украинците. 86 % подкрепят продължаването на предоставянето от ЕС на хуманитарна помощ на хората, засегнати от войната. 77 % са съгласни ЕС да приема хора, бягащи от войната, а 71 % одобряват налагането на икономически санкции срещу Русия. 67% смятат, че ЕС следва да подкрепи пътя на Украйна към европейска интеграция и включването ѝ в единния пазар. 65 % от ангажираните се обявяват за финансова и икономическа подкрепа на Украйна, а 57 % смятат, че ЕС следва да подпомогне закупуването и доставката на военно оборудване и обучение за Украйна.

На въпроса кои са най-добре възпълнените от ЕС ценности, 53% от анкетираните смятат, че ЕС най-добре възпълнява „зачитането на основните права и ценности“; „социалното равенство и благосъстоянието“ (50 %), „толерантността и отвореността към другите“ (49 %) и „мира“ (48 %). След тях се нареждат „солидарността с държавите в ЕС и извън него“ (46 %) и „зачитането на природата и опазването на климата и околната среда“ (45 %).

Речта за състоянието на Съюза на Председателя на Европейската комисия бе излъчвана на живо

Председателят на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен произнесе на **13 септември (сряда)**, традиционната годишна реч за състоянието на Съюза пред членовете на Европейския парламент в Страсбург. Речта за състоянието на Съюза (State of the Union – SOTEU) е знаково събитие в началото на всеки нов политически сезон в Европа. Дебатът за състоянието на ЕС демонстрира отчетността на Европейската комисия пред демократично избраните представители на ЕС и спомага за изграждането на по-прозрачен и демократичен Съюз.

Речта за състоянието на Съюза и пленарният дебат бяха предавани на живо от **10:00 ч. българско време** с превод на български език на [сайта](#) и [Фейсбук страницата](#) на Представителството на Европейската комисия в България.

Междувременно ЕК публикува подробен преглед на **действията и постиженията на ЕС през изминалата година**, който е достъпен на български език в пълен вариант и в резюме на сайта на Представителството [тук](#).

Пълният текст на Речта за състоянието на Съюза на председателя на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен е публикуван на уебсайта на Представителст -

вото на ЕК в България [тук](#).

Оригиналната версия на речта може да бъде прочетена [тук](#).

Повече информация за Речта за състоянието на Съюза бъде намерена на [специализираната уебстраница](#) на ЕК.

Отдел „Преса и медии“

Представителство на Европейската комисия в България

Интернет страница: <https://bulgaria.representation.ec.europa.eu>

Facebook: <http://facebook.com/ECinBulgaria>

Twitter: <http://twitter.com/ECinBulgaria>

Евродепутатите подкрепиха Илиана Иванова за нов комисар

Днес, **12 септември 2023 г.**, Европейският парламент одобри назначаването на Илиана Иванова за комисар по въпросите на иновациите, научните изследвания, културата, образованието и младежта.

522 евродепутати гласуваха "за", 27 - "против", 51 - "въздържал се".

На 5 септември Комисията на ЕП по промишленост, изследвания и енергетика (ITRE) и Комисията по култура и образование (CULT) проведоха тричасово [изслушване](#) с Илиана Иванова, за да оценят дали тя е подходяща да замени Мария Габриел, която подаде оставка на 15 май, за да заеме поста на заместник министър-председател и министър на външните работи на България.

След изслушването, и двете комисии дадоха на г-жа Иванова положителна оценка, която

впоследствие беше потвърдена от [Съвета на председателите на комисиите](#), [Председателския съвет](#) (съставен от председателят на ЕП Роберта Мецола и лидерите на политическите групи) и от целия Парламент днес.

Укрепване на отбранителната промишленост на ЕС чрез общи обществени поръчки

- Бюджет от 300 милиона евро до края на 2025 г. за укрепване на отбранителните способности
- Трябва да има поне три държави членки на ЕС в консорциума, за да се възползват от финансиране от ЕС
- Бюджетът на ЕС ще финансира обществените поръчки до 15 % или 20 %, ако участват МСП или дружества със средна пазарна капитализация
- Инструментът ще позволи по-голяма подкрепа за Украйна и Молдова

Евродепутатите подкрепиха укрепването на европейската отбранителна промишленост чрез общ закон за обществените поръчки (EDIRPA) във вторник.

Регламентът, [вече договорен със Съвета на 27 юни 2023 г.](#), установява краткосрочен инструмент за укрепване на европейската отбранителна промишленост чрез общи обществени поръчки до 31 декември 2025 г. Тя ще помогне на държавите членки да задоволят своите най-неотложни и критич -

ни нужди от отбрана, които бяха изострени от трансфера на отбранителни продукти към Украйна по доброволен и съвместен начин.

Най-малко три държави от ЕС на консорциум и установени в ЕС изпълнители

Инструментът ще бъде финансиран с бюджет от 300 млн. евро. Съвместните покупки ще трябва да включват най-малко три държави членки и следва да бъдат отворени за участие на членове на [Европейската асоциация за свободна търговия](#), които са членове на [Европейското икономическо пространство](#) (асоциирани държави).

Изпълнителите и подизпълнителите трябва да са установени в ЕС или в асоциирана държава и да не подлежат на контрол от неасоциирана трета държава или субект. Цената на компонентите с произход от ЕС или асоциираните държави не може да бъде по-ниска от 65 % от прогнозната стойност на крайния продукт.

Бонуси за проекти в подкрепа на Украйна, Молдова и МСП

Финансовото участие на ЕС за всяко действие ще бъде ограничено до 15 % от прогнозната стойност на общия договор за възлагане на обществена поръчка на консорциум. Този таван може да бъде увеличен на 20 %, ако Украйна или Молдова са получатели на допълнителни количества отбранителни продукти или ако най-малко 15 % от прогнозната стойност на общия договор за възлагане на обществени поръчки се разпределя на МСП или дружества със средна пазарна капитализация, като изпълнители или подизпълнители.

Цитати

„Днешният вот бележи исторически момент за отбраната на ЕС, като създаде първия инструмент на ЕС за съвместно възлагане на обществени поръчки от държавите членки. Това ще им помогне да запълнят запасите си, да увеличат оперативната съвместимост между въоръжените ни сили, да укрепят промишлеността ни и да допринесат за непоколебимата ни подкрепа за Украйна. Въпреки това, изправена пред историческа

криза, EDIRPA може да бъде само отправна точка за много по-амбициозна обща програма за отбрана“, заяви след гласуването съдокладчикът на комисията по външни работи (AFET) [Михаел Галер](#) (ЕНП, Германия).

„Постигнахме разумен компромис, който ще направи EDIRPA допълнение към друг регламент, важен за сектора на отбраната: законът в подкрепа на производството на боеприпаси. Успяхме да защитим приоритетите на Парламента, включително за проекти, които ще подкрепят Украйна или Молдова. Най-важното е, че чрез засилване на съвместното възлагане на обществени поръчки за военно оборудване EDIRPA ще помогне за укрепване на отбранителните способности на държавите членки“, заяви съдокладчикът на комисията по промишленост, изследвания и енергетика [Зджислав Краснодембски](#) (ЕКР, Полша).

Следващи стъпки

Законодателството беше прието с 530 гласа „за“, 66 гласа „против“ и 32 гласа „въздържал се“. Следва да бъде официално одобрено от Съвета, преди да се превърне в закон.

Контекст

Агресивната война на Русия срещу Украйна драматично подчерта необходимостта от адаптиране на европейската отбранителна промишлена и технологична база (ЕОТИБ) към структурните промени: засилване на военната научноизследователска и развойна дейност на ЕС, модернизирание на военното оборудване и засилване на сътрудничеството между държавите членки в рамките на възлагането на обществени поръчки в областта на отбраната, за да се превърне ЕС в значим глобален фактор.

ЕП подкрепя мерките за увеличено използване на енергия от възобновяеми източници

- Делът на възобновяемите източници ще трябва да стане **42,5%** в потребле -

нието на енергия в ЕС до 2030 г., като целта е дори **45%**;

- По-бърза процедура за одобрение за внедряване на възобновяеми източници на енергия
- Новите горива в транспортния сектор следва да доведат до намаляване на емисиите на парникови газове с **14,5%**

Законодателството предвижда и по-бърза процедура за одобрение на внедряването на възобновяеми енергийни източници © Adobe Stock

ЕП гласува във вторник за насърчаване на внедряването на възобновяеми източници на енергия в съответствие със Зеления пакт и плана REPowerEU.

Актуализацията на Директивата относно енергията от възобновяеми източници, за която ЕП и Съветът вече се договориха, увеличава дела на тези източници в крайното потребление на енергия в ЕС до 42,5% до 2030 г. Държавите членки следва да се стремят да постигнат дори 45%.

Законодателството също така ще ускори процедурите за издаване на разрешения за нови централи за енергия от възобновяеми източници, като слънчеви панели или вятърни генератори, или за адаптиране на съществуващите такива. Националните органи следва да одобряват в срок от максимум 12 месеца нови инсталации за енергия от възобновяеми източници, ако те са разположени в т.нар. [предпочитани зони за производство на енергия от възобновяеми източници](#). За останалите зони продължителността на процедурата не трябва да надвишава 24 месеца.

В транспортния сектор внедряването на възобновяеми източници следва да доведе до намаляване на емисиите на парникови газове с 14,5% до 2030 г. чрез използване на по-голям дял биогорива от ново поколение и по-амбициозна квота за възобновяеми горива от небιологичен произход, като например водород.

Съгласно новите разпоредби държавите членки ще определят индикативна цел за новаторски технологии за възобновяеми източници на енергия от най-малко 5% от новите инсталирани мощности за енергия от възобновяеми източници, както и обвързваща рамка за трансгранични енергийни проекти. Евродепутатите също настояха за по-строги критерии за използването на биомаса, за да се гарантира, че ЕС не субсидира неустойчиви практики. Добивът на биомаса следва да се извършва по начин, който избягва отрицателни последици за качеството на почвата и биологичното разнообразие.

Цитати

Докладчикът [Маркус Пипер](#) (ЕНП, [Германия](#)) заяви: „В стремежа си към по-голяма енергийна независимост и намаляване на CO2 повишихме целите си за възобновяема енергия. Тази директива е доказателство, че Брюксел може да бъде небюрократичен и прагматичен. Ние определихме възобновяемите енергийни източници като по-висш обществен интерес, рационализирайки процеса на одобрение. Фокусът ни включва вятърна енергия, фотоволтаици, водноелектрическа енергия, геотермална енергия и приливни токове. Биомасата от дървесина ще остане класифицирана като възобновяема енергия. Съгласно принципа на „положително мълчание“ инвестициите ще се считат за одобрени при липса на административна обратна връзка. Сега спешно се нуждаем от структура на пазара на електроенергия в ЕС и от незабавен преход към водород за по-екологичен преход“.

Следващи стъпки

Законодателството беше прието с 470 гласа „за“, 120 гласа „против“ и 40 гласа „въздържал се“. Сега то ще трябва да бъде официално одобрено от Съвета, за да влезе в сила.

Контекст

Законодателният преглед произтича от [пакета „Подготвени за цел 55“](#), с който се адаптира съществуващото законодателство в областта на климата и енергетиката, за да се постигне новата цел на ЕС за намаляване на емисиите на парникови газове с най-малко 55% до 2030 г. (Директива относно енергията от възобновяеми източници III). Предложените цели бяха допълнително повишени в рамките на пакета [REpowerEU](#), който има за цел да намали зависимостта на Европа от вноса на изкопаеми горива от Русия след руската агресия в Украйна. С този закон се въвеждат и нови мерки, насочени към съкращаване на процедурата за одобрение на внедряването на възобновяеми източници на енергия.

Конференция за бъдещето на Европа

При приемането на настоящия доклад Парламентът отговаря на очакванията на гражданите, изразени в предложения 3, параграфи 1, 3, 3, 4, 4, 5 и 6 от [заклученията на Конференцията за бъдещето на Европа](#), за ускоряване на екологичния преход на ЕС, по-специално чрез: увеличаване на инвестициите в енергия от възобновяеми източници; намаляване на зависимостта от вноса на нефт и газ чрез проекти за енергийна ефективност и разширяване на предоставянето на чиста и възобновяема енергия; подобряване на качеството и взаимосвързаността на електрическата инфраструктура, за да се даде възможност за преход към възобновяеми енергийни източници; инвестиране в технологии за производство на енергия от възобновяеми източници, като например ефективно производство и използване на зелен водород; и инвестиране в проучването на нови екологични източници на енергия и методи за съхранение.

Състоянието на ЕС: Украйна, Зелен пакт, икономика, Китай, изкуствен интелект

Евродепутатите обсъдиха Състоянието на ЕС с Фон дер Лайен © Европейски съюз 2023-EP

В ежегодния дебат за състоянието на Европейския съюз членовете на ЕП обсъдиха с председателя Фон дер Лайен работата на Комисията в миналото и нейните планове до изборите през юни 2024 г.

При откриването на дебата [председателят на ЕП Роберта Мецола](#) заяви: „Днес Европейският съюз е по-силен и по-обединен от всякога. Светът се променя и Европа трябва да се адаптира и да се промени с него. Трябва да продължим да се стремим да превърнем нашата Европа в място на равни възможности, достъп, просперитет — където всеки може да достигне своя потенциал. Трябва да продължим да се реформираме. Винаги трябва да поставяме опасенията на хората в центъра на всички наши действия.“

Председателят на Комисията Урсула Фон дер Лайен заяви, че ЕС е претърпял съществена трансформация, откакто за първи път представи програмата си през 2019 г., като добави: „Изпълнихме над 90 % от политическите насоки, които представих“ тогава.

По отношение на Зеления пакт, тя обяви антисубсидийно разследване на китайските електрически превозни средства. „Трябва да се защитаваме от нелоялни практики“, каза тя. Председателят Фон дер Лайен подчерта

значението на справедливия преход за земеделските стопани, семействата и промишлеността и че „Европа ще направи всичко необходимо, за да запази конкурентното си предимство“. Тя обяви проверка на конкурентоспособността за всяко ново законодателство от независим съвет.

По отношение на изкуствения интелект (ИИ) г-жа фон дер Лайен заяви, че ИИ ще подобри здравеопазването, ще повиши производителността и ще помогне за справяне с изменението на климата. Приоритет номер едно на Комисията е да гарантира, че ИИ се развива по отговорен, прозрачен и ориентиран към човека начин. Тя призова за международна експертна група, подобна на Междуправителствения комитет по изменение на климата, която да направлява развитието на изкуствения интелект.

По отношение на Украйна тя обяви, че Комисията ще предложи разширяване на обхвата на временната закрила на ЕС по отношение на украинците и допълнителни 50 милиарда евро за период от четири години за инвестиции и реформи: „Подкрепата ни за Украйна ще продължи“.

Председателят на Комисията се позова също така на принципите на правовата държава, разширяването, миграцията, присъединяването на България и Румъния към Шенген, отношенията между ЕС и Африка, стратегията за свързаност „Global Gateway“, изменението на климата, продоволствената сигурност и предстоящата среща на върха на социалните партньори.

Можете да гледате пълната ѝ реч [тук](#).

Европейски избори 2024: 15 допълнителни места, разпределени между 12 страни

- По две допълнителни места за Франция, Испания и Холандия
- По едно място за Австрия, Дания, Белгия, Полша, Финландия, Словакия, Ирландия, Словения и Латвия
- Членовете на Парламента критикуват липсата на лоялно сътрудничество от страна на Европейския съвет

Още 15 членове на ЕП от 12 държави от ЕС ще бъдат избрани през юни 2024 г., като местата в Парламента ще бъдат 720

Евродепутатите одобриха решението на Европейския съвет за увеличаване на броя на местата в Европейския парламент от 705 на 720 за следващия законодателен мандат.

Предложението на Европейския съвет се основаваше на [доклада на Парламента от юни 2023 г.](#), който постави начало на процеса и беше предизвикан от демографските промени в ЕС след изборите през 2019 г. Допълнителните места ще бъдат разпределени, както следва:

- Белгия + 1 [22]
- Дания + 1 [15]
- Ирландия + 1 [14]
- Испания + 2 [61]
- Франция + 2 [81]
- Латвия + 1 [9]
- Нидерландия + 2 [31]
- Австрия + 1 [20]
- Полша + 1 [53]
- Финландия + 1 [15]
- Словения + 1 [9]
- Словакия + 1 [15]

Парламентът одобри законодателното решение с 515 гласа „за“, 74 гласа „против“ и 44 гласа „въздържал се“. Предстоящите избори (6—9 юни 2024 г.) ще се проведат въз основа на новия брой на местата в Парламента.

По време на дебата, предшестваш гласуването, евродепутатите критикуваха опита на Европейския съвет да повлияе на Парламента в бюджетните му функции и потвърдиха независимостта на Парламента. Съдокладчиците изразиха съжаление, че Европейският съвет не е информирал незабавно Парламента, че възнамерява да се отклони от първоначалното предложение както по отношение на общите места, така и по отношение на разпоредбите за общоевропейски избиращи район. Можете да видите запис на дебата тук.

Контекст

Съставът на Парламента се оценява преди всеки европейски избори в съответствие с [принципите, посочени в Договорите](#) (т.е. максимум 750 членове на ЕП плюс председателя, не по-малко от 6 и не повече от 96 места за всяка държава от ЕС, и принципа на „[регресивната пропорционалност](#)“), и въз основа на най-новите данни за населението.

Евродепутатите призоваха ЕС и Турция да търсят алтернативни начини за сътрудничество

- Процесът на присъединяване на Турция към ЕС не може да бъде възобновен при настоящите обстоятелства
- Няма връзка между членството на Швеция в НАТО и процеса на присъединяване на Турция към ЕС
- Очаква се Турция да зачита демократичните ценности, върховенството на закона и правата на човека
- ЕС е поел ангажимент да продължи да подкрепя бежанците и усилията за възстановяване след земетресението в Турция
- Процесът на присъединяване на Турция към ЕС не може да бъде възобновен при настоящите обстоятелства
- Няма връзка между членството на Швеция в НАТО и процеса на присъединяване на Турция към ЕС

- Очаква се Турция да зачита демократичните ценности, върховенството на закона и правата на човека
- ЕС е поел ангажимент да продължи да подкрепя бежанците и усилията за възстановяване след земетресението в Турция

В годишния си доклад евродепутатите призовават ЕС и Турция да преодолеят настоящата безизходица и да намерят „успоредна и реалистична рамка“ за отношенията между ЕС и Турция.

Освен ако турското правителство не промени драстично курса, процесът на присъединяване на Турция към ЕС не може да бъде възобновен при сегашните обстоятелства, казват евродепутатите в своя доклад, приет в сряда с 434 гласа „за“, 18 „против“ и 152 „въздържал се“.

Призовавайки турското правителство, Европейския съюз и неговите държави членки да преодолеят настоящата безизходица и да преминат към по-тясно партньорство, евродепутатите препоръчват да се намери паралелна и реалистична рамка за отношенията между ЕС и Турция и призовават Комисията да проучи възможните формати.

Евродепутатите потвърждават, че Турция остава кандидат за членство в ЕС, съюзник в НАТО и ключов партньор в областта на сигурността, търговските и икономическите отношения и миграцията, като подчертават, че от страната се очаква да зачита демократичните ценности, принципите на правовата държава, правата на човека и да спазва [законите, принципите и задълженията на ЕС](#).

Няма връзка между процеса на присъеди-

няване на Швеция към НАТО и присъединяването на Турция към ЕС.

Парламентът настоятелно призовава Турция да ратифицира членството на Швеция в НАТО без по-нататъшно забавяне и подчертава, че процесът на присъединяване към НАТО на една държава по никакъв начин не може да бъде свързан с процеса на присъединяване към ЕС на друга държава. Напредъкът на всяка държава в ЕС продължава да се основава на собствените ѝ заслуги, подчертават евродепутатите.

Докладът приветства гласуването от страна на Турция в подкрепа на осъждането на агресивната война на Русия срещу Украйна в Общото събрание на ООН и ангажимента ѝ към суверенитета и териториалната цялост на страната, като изразява съжаление, че Турция не подкрепя санкции извън рамките на ООН. Степента на привеждане в съответствие на Турция с общата външна политика и политика на сигурност на ЕС е спаднала до най-ниското си равнище от 7 %, което я прави най-ниската от всички държави, обхванати от процеса на разширяване.

Ангажимент на ЕС за подкрепа на бежанците и усилията за възстановяване след земетресението

Евродепутатите приветстват усилията на Турция да продължи да приема най-голямото бежанско население в света с почти четири милиона души. Те приветстват факта, че ЕС продължава да предоставя финансиране за бежанците и приемащите общности в Турция, и са твърдо решени да продължат това в бъдеще.

Изразявайки искрените си съболезнования на семействата на жертвите на опустошителните земетресения от 6 февруари 2023 г., членовете на ЕП заявяват, че ЕС следва да продължи да отговаря на хуманитарните нужди и усилията за възстановяване на Турция. Те подчертават, че европейската солидарност би могла да доведе до осезаемо подобряване на отношенията между ЕС и Турция.

Цитат

Докладчикът [Начо Санчес Амор](#) (S & D, Испания) заяви: „Наскоро станахме свидетели

на подновен интерес от страна на турското правителство към съживяване на процеса на присъединяване към ЕС. Това няма да стане в резултат на геополитическо договаряне, а когато турските власти покажат реален интерес да спрат непрекъснатото отстъпление от основните свободи и върховенството на закона. Ако турското правителство наистина иска да съживи пътя към ЕС, то трябва да го покаже с конкретни реформи и действия, а не с изявления“.

Контекст

Преговорите за присъединяване към ЕС на практика са в застои от 2018 г. насам поради влошаването на принципите на правната държава и демокрацията в Турция.

**Замърсяване на въздуха:
Евродепутатите искат по-строги
ограничения за постигане на нулево
замърсяване до 2050 г.**

Замърсяването на въздуха причинява 300,000 преждевременни смъртни случая годишно в ЕС © Nady/Adobe Stock

- По-строги пределни стойности до 2035 г. за редица замърсители
- Индексите за качество на въздуха в цяла Европа трябва да бъдат хармонизирани
- Държавите от ЕС трябва да изготвят пътни карти за качеството на въздуха за това как да се съобразят с правилата

Днес ЕП прие позицията си относно преразгледан закон за подобряване на качеството на въздуха в ЕС с цел постигане на чиста и здравословна околна среда за европейските граждани.

363 членове на ЕП гласуваха „за“, 226 „против“ и 46 се въздържаха при гласуване, което определя по-строги граници и пределни стойности до 2035 г. за редица замърсители, включително прахови частици (PM2.5, PM10), NO2 (азотен диоксид), SO2 (серен диоксид) и O3 (озон). Новите правила ще гарантират, че качеството на въздуха в ЕС не е вредно за човешкото здраве, природните екосистеми и биологичното разнообразие и ще приведат правилата на ЕС в съответствие с последните [насоки на Световната здравна организация \(СЗО\) за качеството на въздуха](#). Евродепутатите също така подчертават, че стандартите за качество на въздуха, предложени от Комисията, следва да бъдат междинна цел, която трябва да бъде постигната възможно най-скоро и най-късно до 2030 г.

Повече пунктове за вземане на проби от качеството на въздуха

Текстът подчертава необходимостта от увеличаване на броя на пунктовете за вземане на проби за качеството на въздуха. В градските райони следва да има най-малко един суперсайт за мониторинг на два милиона жители, който представлява експозицията на общото градско население (Комисията предложи един на 10 милиона души). На места, където е вероятно да възникнат концентрации на високи ултрафини частици (UFP), сажди, живак и амоняк, трябва да има една точка за вземане на проби на един милион жители, по-висока от първоначално предложената от Комисията една на пет милиона, и то само за UFP.

По-добра защита на гражданите

Евродепутатите искат да хармонизират понастоящем фрагментираните и неинтуитивни индекси за качеството на въздуха в целия ЕС. Индексите трябва да бъдат съпоставими, ясни и публично достъпни, с почасови актуализации, така че

гражданите да могат да се защитават по време на високи нива на замърсяване на въздуха (и преди да бъдат достигнати задължителните алармени прагове). Те се придружават от информация за симптомите, свързани с пиковите на замърсяването на въздуха, и свързаните с тях рискове за здравето за всеки замърсител, включително информация, съобразена с уязвимите групи.

Парламентът също така иска гражданите, чието здраве е увредено, да имат по-голямо право на обезщетение при нарушаване на новите правила.

Планове и пътни карти за качеството на въздуха

Евродепутатите предлагат в допълнение към плановете за качество на въздуха, които са необходими, когато страните от ЕС надхвърлят ограниченията, всички държави членки да създадат пътни карти за качеството на въздуха, в които се определят краткосрочни и дългосрочни мерки, за да се съобразят с новите пределно допустими стойности.

Цитат

След гласуването докладчикът [Хави Лопес](#) (С&Д, Испания) заяви: „Справянето със замърсяването на въздуха в Европа изисква незабавни действия. Тази бавно развиваща се пандемия оказва опустошително въздействие върху нашето общество, което води до преждевременна смърт и множество сърдечно-съдови и белодробни заболявания. Трябва да следваме науката, да приведем нашите стандарти за качество на въздуха в съответствие с насоките на СЗО и да засилим някои от разпоредбите на настоящата директива. Трябва да бъдем амбициозни, за да запазим благосъстоянието на нашите граждани и да създадем по-чиста и по-здравословна околна среда.“

Следващи стъпки

Парламентът е вече готов да започне преговори със Съвета относно окончателната форма на закона.

Контекст

Замърсяването на въздуха продължава да бъде водеща екологична причина за преждевременна смърт в ЕС с около 300 000 преждевременни смъртни случая годишно ([проверете тук, за да видите колко чист е въздухът в европейските градове](#)), като [най-вредни са PM2.5, PM10, NO2, SO2 и O3, според ЕАОС](#). През октомври 2022 г. Комисията предложи [преразглеждане на правилата на ЕС за качеството на въздуха](#) с по-амбициозни цели за 2030 г. за постигане на целта за нулево замърсяване до 2050 г. в съответствие с [плана за действие за нулево замърсяване](#).

Това законодателство отговаря на очакванията на гражданите по отношение на замърсяването и „по-зелените“ градове с по-ниски емисии, както и повишава осведомеността, като предоставя редовно актуализирана информация за замърсяването, както е посочено в предложения 2, точки 2, 6 и 6, параграф 1 [от заключенията на Конференцията за бъдещето на Европа](#).

Суровини от изключителна важност:
Гарантиране на доставките и
суверенитета на ЕС

Необходими са суровини от изключителна важност в приложения като батерии за електрически превозни средства
© AFP / CESAR MANSO

- **Стратегически партньорства с трети държави в областта на суровините от изключителна важност**

- **Намаляване на бюрокрацията, стимулиране на иновациите и разработване на алтернативни материали**
- **Повишена кръговост и амбициозни цели за рециклиране**

ЕП прие позицията си за увеличаване на доставките на стратегически суровини, които са от решаващо значение за гарантиране на прехода на ЕС към устойчиво, цифрово и суверенно бъдеще.

Законодателният акт за суровините от изключителна важност има за цел да направи ЕС по-конкурентоспособен и автономен. Той ще намали бюрокрацията, ще насърчи иновациите по цялата верига за създаване на стойност, ще подкрепи МСП и ще стимулира научните изследвания и разработването на алтернативни материали и по-благоприятни за околната среда методи за добив и производство.

Стратегически партньорства

В позицията преди да започнат преговори със Съвета членовете на ЕП подчертават значението на осигуряването на стратегически партньорства между ЕС и трети държави в областта на суровините от изключителна важност, за да се разнообразят доставките на ЕС — на равни начала, с ползи за всички страни. Те искат да проправят пътя за дългосрочни партньорства с трансфер на знания и технологии, обучение и повишаване на квалификацията за нови работни места с по-добри условия на труд и доходи, както и добив и преработка по най-добрите екологични стандарти в страните партньори.

Евродепутатите също така настояват за посилен акцент върху научните изследвания и иновациите по отношение на заместващите материали и производствените процеси, които биха могли да заменят суровините в стратегическите технологии.

Те искат да определят цели за кръговост с цел насърчаване на добива на по-стратегически суровини от отпадъчни продукти. Евродепутатите също така настояват за необходимостта от намаляване на бюрокрацията за дружествата, по-специално за малките и средните предприятия (МСП).

Цитат

Докладчикът на ЕП [Никола Бер](#) (Renew, Германия) заяви: „Курсът към европейски суверенитет и конкурентоспособност е определен. С преобладаващо мнозинство при днешното гласуване Европейският парламент направи много ясна позицията си относно европейската сигурност на доставките и има силен мандат в преговорите със Съвета и Комисията. Нашият фокус е върху намаляване на бюрокрацията, бързи и лесни процедури на одобрение, стимулиране на научните изследвания и иновациите по цялата верига за създаване на стойност и целенасочени икономически стимули за частните инвеститори с оглед на европейското производство и рециклиране. Европейският парламент е съсредоточен върху изграждането на стратегически, равнопоставени партньорства с трети държави.

Парламентът ще настоява за приключване на тристранните преговори до края на 2023 г. Разчитаме, че неотложността на сигурните и устойчиви доставки на суровини са толкова загрижени за държавите членки, колкото и за нас, представителите на народа”.

Следващи стъпки

Проектът на законодателен акт беше приет с 515 гласа „за“, 34 гласа „против“ и 28 гласа „въздържал се“. Парламентът ще започне преговори с Испанското председателство на Съвета на ЕС с цел постигане на споразумение на първо четене.

Контекст

Електрически автомобили, слънчеви панели и смартфони — всички те съдържат суровини от изключителна важност. Засега ЕС е зависим от определени суровини. Суровините от изключителна важност са от основно значение

за екологичния и цифровия преход на ЕС и гарантирането на тяхното снабдяване е от решаващо значение за икономическата устойчивост, технологичното лидерство и стратегическата автономност на Европейския съюз. След руската война срещу Украйна и все по-агресивната китайска търговска и индустриална политика кобалт, литий и други суровини също се превърнаха в геополитически фактор.

С глобалния преход към възобновяеми енергийни източници и цифровизацията на икономиките и обществата търсенето на тези стратегически суровини ще се увеличи бързо през следващите десетилетия.

Европейската комисия официално прекратява действието на Механизма за сътрудничество и проверка за България и Румъния

Днес Европейската комисия **официално прекратява Механизма за сътрудничество и проверка (МСП) за България и Румъния**. Механизмът за сътрудничество и проверка беше въведен при присъединяването на България и Румъния към Европейския съюз през 2007 г. като преходна мярка за улесняване на напредъка в областта на съдебната реформа, борбата с корупцията, както и (за България) организираната престъпност. Сега Комисията отмени двете решения, с които бе създаден този механизъм.

Председателят Урсула фон дер Лайен заяви: „*Бих искала да поздравя България и Румъния за значителния напредък, постигнат от присъединяването им към ЕС досега. Върховенството на закона е една от нашите основни общи ценности като съюз и двете държави членки постигнаха резултати по важни реформи през последните години. Днес ние отчитаме тези усилия, като прекратяваме МСП. Работата вече може да продължи в рамките на годишния цикъл за оценка на върховенството на закона, както за всички останали държави членки.*“

От началото на МСП през 2007 г. Комисията редовно докладва за напредъка по съответните реформи в България и Румъния. През октомври 2019 г. Комисията публикува последния си доклад по МСП за България, а през ноември 2022 г. — последния доклад за Румъния. И за двете държави членки Комисията заключи, че са **изпълнили по задоволителен начин задълженията си, определени по МСП към момента на присъединяването към Съюза**, и че трябва да продължат да работят за изпълнението на конкретните ангажименти, посочени в заключенията от докладите. Тази работа приключи през юни 2023 г.

На 5 юли 2023 г. Комисията информира както Съвета, така и Европейския парламент за намерението си официално да прекрати МСП за България и Румъния, след като вече всички конкретни ангажименти, изброени в заключенията от докладите по МСП, са били изпълнени. В съответствие с решенията за създаване на механизма, действието на МСП приключва, когато всички показатели бъдат изпълнени по задоволителен начин. Приетите днес решения отразяват заключението на Комисията, че и за двете държави това вече е факт.

Комисията очаква да **продължи сътрудничеството с България и Румъния в рамките на годишния цикъл за върховенството на закона**, както за всички останали държави членки.

Контекст

При присъединяването си към ЕС на 1 януари 2007 г. България и Румъния все още не бяха постигнали достатъчно напредък в областта на съдебната реформа, борбата с корупцията, както и в областта на организираната престъпност за България. Комисията създаде МСП като преходна мярка, за да помогне на двете държави да отстранят тези недостатъци. От 2007 г. насам се извършва работа по линия на МСП с цел насърчаване и проследяване на процеса на реформи въз основа на определените показатели. Както е посочено в решенията относно МСП от 2006 г., действието на МСП се прекратява, когато всички показатели бъдат изпълнени по

задоволителен начин.

През януари 2017 г. Комисията извърши цялостна оценка на напредъка, постигнат през десетте години от съществуването на механизма, което даде ясна представа за постигнатия значителен напредък. Комисията формулира редица конкретни препоръки, които, ако бъдат изпълнени по необратим начин от двете държави членки, биха били достатъчни за прекратяване на процеса по МСП.

В своя [доклад по МСП от октомври 2019 г.](#) Комисията стигна до заключението, че България е изпълнила по задоволителен начин останалите препоръки по МСП и че е постигнала достатъчен напредък по изпълнението на ангажиментите, поети към момента на присъединяването ѝ към ЕС, и всички показатели могат да се считат за задоволително изпълнени. България трябваше да продължи да работи за изпълнението на конкретните ангажименти, съдържащи се в заключенията от доклада, като работата по тях приключи през юни 2023 г. Оттогава за България вече не се извършва мониторинг или докладване по МСП, а се извършва наблюдение в рамките на годишния цикъл за върховенството на закона посредством **годишния доклад на Комисията за върховенството на закона.**

По подобен начин в [доклада по МСП от ноември 2022 г.](#) Комисията стигна до заключението, че Румъния е постигнала достатъчен напредък по изпълнението на ангажиментите, поети към момента на присъединяването ѝ към ЕС, и всички показатели могат да се считат за задоволително изпълнени. Румъния трябваше да продължи да работи за изпълнението на конкретните ангажименти, съдържащи се в заключенията от доклада, като работата по тях приключи през юни 2023 г.

След като през юли 2023 г. информира Съвета и Парламента за намерението си да преустанови МСП, днес Комисията прие две решения за отмяна на решения 2006/928/ЕО и 2006/929/ЕО на Комисията, с което официално прекрати действието на

МСП.

Развитието на обстановката във връзка с върховенството на закона в Съюза зададе нов контекст за сътрудничеството на Комисията с България и Румъния. По-специално цикълът за върховенството на закона, стартиран от Комисията през 2019 г., осигури текуща рамка с дългосрочна перспектива, която да съпътства устойчивите реформи — за България и Румъния, както и за другите държави членки. Като част от този цикъл **годишният доклад на Комисията за върховенството на закона**, който от 2022 г. насам включва и препоръки към държавите членки, действа като инструмент за превенция, с който да се задълбочат диалогът и общата осведоменост по въпросите на върховенството на закона. Той също така дава възможност за мониторинг на изпълнението на много от договорените реформи в България и Румъния. Когато е уместно, напредъкът по тях се следи и в рамките на европейския семестър.

ЕК предлага удължаване с една година на временната закрила за хора, бягащи от войната в Украйна

Европейската комисия предлага срокът на [временната закрила за хората, бягащи от агресията на Русия срещу Украйна](#), да се удължи допълнително до 3 март 2025 г. Сегашният ѝ срок е 4 март 2024 г. Удължаването ще даде сигурност и подкрепа за над 4 милиона души, ползващи се със закрила в целия ЕС. [Предложението на ЕК](#) трябва да бъде прието от Съвета.

[ЕС задейства Директивата](#) за временната закрила на 4 март 2022 г. с единодушно решение на държавите членки и тя беше автоматично удължена с една година. Комисията смята, че предпоставките продължават да са налице и поради това мярката следва да бъде удължена като отговор на нестабилната ситуация, която все още не дава възможност на лицата, ползващи се с временна закрила в ЕС, да се завърнат безопасно и трайно.

Със задействието на временната закрила, само седмица след бруталната агресивна война на Русия срещу Украйна, държавите членки демонстрираха безпрецедентна солидарност с украинския народ като не само приеха бягащите от войната украинци, но и положиха целенасочени усилия за приобщаването им в обществото.

Заместник-председателят на ЕК Маргаритис Схинас заяви: *"Докато е необходимо, Европейският съюз ще подкрепя Украйна — солидарност, която беше олицетворена от предоставянето на статут на незабавна закрила за всички, бягащи от войната на Русия. Днес, когато войната продължава, призоваваме държавите членки да се обединят още веднъж и да удължат временната закрила за още една година."*

[Директивата за временната закрила](#) осигурява незабавна закрила и достъп до права в ЕС, включително права на пребиваване, достъп до пазара на труда, жилищно настаняване, социално подпомагане, медицинска и друга помощ. Директивата спомага за предотвратяване на натиска над националните системи за предоставяне на убежище и позволява на държавите членки да управляват процеса организирано и ефективно.

ЕК прие годишния доклад за прилагането на Механизма за възстановяване и устойчивост

Европейската комисия прие [втория годишен доклад за прилагането на Механизма за възстановяване и устойчивост \(МВУ\)](#) — инструмента за реформи и инвестиции на стойност 800 милиарда евро, който е в основата на NextGenerationEU. Това е вторият от поредицата годишни доклади на ЕК, които ще обхващат изпълнението на МВУ през целия му жизнен цикъл, както се изисква от [Регламента за МВУ](#).

Докладът показва напредъка, постигнат с помощта на МВУ за повишаване на

икономическата и социалната устойчивост на държавите членки и за постигане на резултати по плана REPowerEU.

Към днешна дата Комисията е получила 34 искания за плащане от 21 държави членки и е изплатила 153.4 милиарда евро за изпълнението на договорените инвестиции и реформи. Съветът вече прие четири преразгледани плана, включително главите за REPowerEU, а още 17 преработени плана са в процес на изготвяне на оценки от страна на Комисията.

В доклада се посочват множество примери за това как финансирането по линия на МВУ е спомогнало за осъществяването на преобразуващи реформи и инвестиции. Постигнат е значителен напредък в изпълнението на всичките шест стълба на политиката на МВУ. По този начин МВУ е двигател на положителна промяна в области като климатичния и цифровия преход, социалните действия, здравеопазването и социално-икономическата и институционалната устойчивост. Например благодарение на изпълнението на плановете за възстановяване и устойчивост (ПВУ) на държавите членки са спестени 22 милиона мегаватчаса (MWh) енергия.

ЕК е публикувала [шест насоки и разяснения](#) в подкрепа на националните органи за справяне с потенциалните промени на ключовите етапи и цели. Комисията съхранява богатата информация на [уебсайта на МВУ](#), включително ПВУ на отделните страни. Днес ЕК публикува актуализирани [страници по държави](#), за да отрази по-пълно ролята на МВУ за изпълнението на плана REPowerEU, както и промените в отделните ПВУ.

От държавите членки е изискано да публикуват информация за 100-те крайни получатели, получаващи най-голям размер на финансиране по линия на МВУ. Данните са консолидирани в пакета от [показатели за възстановяване и устойчивост — онлайн портал](#), който проследява напредъка в изпълнението на МВУ като цяло и на всеки национален план за възстановяване и устойчивост. За допълнителна видимост и

прозрачност тази година Комисията стартира [онлайн интерактивна карта](#) на подкрепяните от МВУ проекти във всяка държава членка.

През 2023 г. ЕК допълнително укрепи контрола върху използването на средствата по МВУ. Досега Комисията е извършила 14 основани на риска последващи одита на ключовите етапи и целите, за да се гарантира, че информацията относно изпълнението е вярна. Комисията също така извърши 27 одита на националните системи за контрол и ще извърши одит на всички държави членки поне веднъж до края на годината.

Награда LUX на публиката за 2024 г.: петте филма финалисти бяха обявени по време на Филмовия фестивал във Венеция

Петте филма в надпреварата бяха обявени на церемония по време на Филмовия фестивал във Венеция на 1 септември. Те са подбрани от [жури, включващо филмови експерти](#) от цяла Европа.

Филмите финалисти бяха представени от заместник-председателя на Парламента [Евелин Регнер](#) (С&Д, Австрия) и депутатите [Лоранс Фаренг](#) (Обнови Европа, Франция), [Ибан Гарсия дел Бланко](#) (С&Д, Испания), [Еманюел Морел](#) (Левица, Франция), [Салима Йенбу](#) (Обнови Европа, Франция) и [Желяна Зовко](#) (ЕНП, Хърватия).

Победителят ще бъде избран от депутатите от Европейския парламент и от публиката, като двете групи имат еднаква тежест за определянето на крайния резултат.

Гледайте филмите и дайте своите оценки за тях на [специалната страница на наградата LUX](#).

Миналата година бяха получени 45 000 оценки от хора в целия ЕС - големият брой участници в определянето на победителя отличава наградата от други подобни по света.

Филмите финалисти

20 000 Species of Bees на испанската режисьорка Естибалис Уресола Солагурен разказва историята на осемгодишно момиче, което търси да открие своята полова идентичност. По време на лято на село сред пчелите то се опитва да разбере какво е да си жена наред с другите жени в семейството ѝ, които си задават подобни въпроси.

Във Fallen Leaves финландският режисьор Аки Каурисмаки представя двама самотници, търсещи любовта, които се срещат случайно една вечер в Хелзинки. Пред техните отношения се появяват редица пречки - алкохолизмът, загубени телефонни номера, недоразумения и животът като цяло, който не винаги е „като на кино“.

On the Adamant е документален филм на френския режисьор Никола Филибер за плаваща структура по Сена в сърцето на Париж, където се полагат грижи за хора с психични заболявания. Филмът ни кани да се качим и да се срещнем с пациентите и работещите в центъра.

Smoke Sauna Sisterhood на естонската режисьорка Ана Хинтс разказва за група жени, които се събират в мрака на димяща сауна, за да си споделят най-съкровените мисли и тайни. Обвити в топла, гъста мъгла, те разкриват душите си, за да отхвърлят страховете и срама си и да възвърнат силата си.

Във филма The Teachers' Lounge, режисиран от Илкер Чатак и продуциран в Германия, младата учителка Карла решава да разследва серия от кражби в училището, където работи.

С помощта на скрита камера тя установява самоличността на крадеца, но нейното откритие изненадва всички и изправя Карла пред неразрешима дилема.

Гледайте и оценявайте филмите

Петте филма ще получат субтитри на всички 24 официални езика на ЕС и ще бъдат прожектирани в кина из цяла Европа. Не пропускайте да ги гледате и [да дадете Вашата оценка](#) за всеки от тях.

Носителят на наградата LUX на публиката ще бъде обявен на церемония в Европейския парламент през март 2024 г.

От 2020 г. наградата се организира от Европейския парламент и от Европейските филмови награди в партньорство с Европейската комисия и мрежата от киносалони Eurora Cinemas. Носителят на отличието се определя с гласовете на европейската филмова публика и на депутатите в Европейския парламент.

Европейският парламент създаде Филмовата награда LUX през 2007 г., за да подпомага разпространението на европейски филми, които имат високи артистични качества, отразяват разнообразието на Европа и засягат общовалидни теми като човешкото достойнство, равенството, толерантността, справедливостта или солидарността.

Български ученици са сред наградените в Европейския конкурс за млади учени EUCYS

Двама българи са сред победителите в 34-ото издание на [Европейския конкурс за млади учени \(EUCYS\)](#) – най-престижния научен конкурс за младежи на възраст между 14 и 20 години в сферата на науките и технологиите, инженерството и математиката, създаден по инициатива на Европейската комисия. Наградите бяха обявени на церемония в Брюксел в събота.

В тазгодишното издание на конкурса EUCYS участваха 136 млади учени от 36 държави, които представиха 85 проекта в

широк спектър от области на науката — от биология до математика и социални науки — на международно жури от 22 висококвалифицирани учени и инженери. Журито беше председателствано от Мария Любенова от Европейската обсерватория за Юга.

Спечелилите проекти получават като награда общо 62 000 евро: четири първи награди в размер на 7 000 евро, четири втори награди по 5 000 евро, четири трети награди от 3 500 евро, както и **престижни стипендии** и посещения в CERN (Европейска организация за ядрени изследвания) и ЕКА (Европейска космическа агенция).

Първата награда получиха проекти от Полша, Канада, Дания и Португалия, а втората и третата награда бяха връчени на проекти от Нидерландия, Канада, Ирландия, Италия, **България**, Словакия, Гърция и Германия.

Българският лауреат на третата награда е **Любомир Андонов Ненов** за проекта "Dynamic Proactive Secret Sharing for Confidential Byzantine Fault-Tolerant Services

using Multi-party Computation".

Друг български участник, **Деян Деянов Хаджиманич**, е отличен в престижния научен конкурс Regeneron ISEF 2024 за проекта "A Graph Isomorphism Kernel Based on k Vertex Connectivity and its Application in Graph Neural Networks".

EUCYS се подпомага от програмата „[Хоризонт Европа](#)“ по направление „Разширяване на участието и укрепване на европейското научноизследователско пространство“. Тя е част от по-широка инициатива за укрепване на връзките между науката и обществото, насърчаване на отговорните научни изследвания и иновации и постигане на напредък в [европейското научноизследователско пространство](#).

Повече информация и списък на победителите в EUCYS можете да намерите в [съобщението за медиите](#).

Откриване на изложбата „Съвременно изкуство в колекцията на Европейския парламент – номинирани творби“

Бюрото на Европейския парламент в България и Национална галерия/ Софийски арсенал – Музей за съвременно изкуство

(САМСИ) Ви канят на откриването на изложбата „Съвременно изкуство в колекцията на Европейския парламент – номинирани творби“. Откриването се състои на 20 септември, сряда, от 18.30 часа в САМСИ, бул. „Черни връх“ 2, София.

Изложбата представя десет творби на съвременното изкуството от България, номинирани за откупуване за колекцията на Европейския парламент. Авторите на номинираните произведения са десет талантиливи български жени-творци: Бора Петкова, Боряна Венциславова, Даниела Костова, Елизабет Талауер, Леда Ванева, Леда Старчева, Мария Налбантова, Марта Джурина, Невена Екимова и Рада Букова. Част от авторите ще присъстват на откриването. Изложбата ще продължи до 22 октомври.

Селекцията на новите български постъпления е направена от независими експерти, както и от експерти от водещи културни институции: Ния Табакова (Държавен културен институт към Министъра на външните работи), Долорес Дилова (Съюз на българските художници), Мартин Косташки (Национална галерия) и Венелин Шурелов (Национална художествена академия) номинират автори, водени от критериите и изискванията за селекция на произведения за конкурсната сесия, а именно: да са жени-творци от България, да работят със

Съвременно изкуство В колекцията на Европейския парламент

НОМИНИРАНИ ТВОРБИ

20.09 - 22.10.2023

НАЦИОНАЛНА
ГАЛЕРИЯ
СОФИЙСКИ АРСЕНАЛ –
МУЗЕЙ ЗА СЪВРЕМЕННО
ИЗКУСТВО

съвременни артистични похвати и чрез творбите си да разглеждат актуални теми и сюжети, които кореспондират с европейските ценности. Предложените автори са утвърдени както в България, така и в чужбина; те са таланти, прогресивни и имат изразена чувствителност към световните проблеми.

След експозицията в София художествена комисия в Брюксел ще прецени кои от избраните произведения на изкуството ще бъдат закупени за колекцията на Европейския парламент и впоследствие ще бъдат експонирани в сградите му в Страсбург, Брюксел и Люксембург.

Допълнителна информация

Художествената колекция на Европейския парламент (ЕП) е създадена през 1980 г. по инициатива на Симон Вейл, първия председател на ЕП, избран чрез преки избори.

ЕП се гордее с културното многообразие на Европейския съюз и подпомага всички действия, насочени към утвърждаването му. Целта на колекцията е на европейско ниво да се развие традиционната за националните парламенти практика за закупуване и популяризиране на съвременни произведения на изкуството, представящи националните художествени постижения.

В продължение на повече от четиридесет години ЕП е придобил над 500 представителни произведения от държавите – членки на ЕС, поставяйки акцент върху млади обещаващи художници в началото на кариерата им. Колекцията на ЕП е обогатена и с повече от 120 дарения от националните парламенти и различни организации.

Благодарение на новоприсъединилите се към ЕС държави членки колекцията се разширява значително. През 2011 г. ЕП се сдобил с творби от България и Румъния. Първите постъпления (общо 13 на брой) от български художници бяха представени в Софийския арсенал – Музей за съвременно изкуство през същата година.

[>> Българските произведения в колекцията на ЕП](#)

[>> Европа през погледа на нейните творци: колекция съвременно изкуство на ЕП](#)

Европейска седмица на мобилността в Стара Загора

Тази година, за да отбележим [Европейска седмица на мобилността 2023](#), АРИП Стара Загора и Европа Директно Стара Загора, съвместно с Община Стара Загора и [Детско-юношески фолклорен ансамбъл "Загорче"](#) проведоха събитие с децата от школата и техните родители. Старши инспектор Грозданка Андреева, Началник група в сектор Пътна Полиция запозна присъстващите с правилата за движение и безопасност при каране на велосипед и ел. тротинетка в градски условия.

След това разиграхме дигитална викторина - Kahoot, която по забавен начин затвърди получените знания. Също така за всички деца, присъстващи на събитието, бяха осигурени светлоотразителни гривни за китка или глезен, с интерактивен елемент - QR код, при чието сканиране се визуализира карта на велосипедната инфраструктура на гр. Стара Загора и стикери с "талисманчетата" на Европейската седмица на мобилността.

Друг метод, чрез който бе насърчено използването на екологичния градски транспорт на града под липите, бе безвъзмездното раздаване на карти за градски транспорт за тримесечен период на всички деца, присъствали на събитието. Освен тях, още 3 карти бяха разыграни на томбола и раздадени на случаен принцип на трима граждани, ползвали активно градски транспорт през последния месец, като техните клиентски номера бяха изтеглени на живо в ефира на предаването "[Минутите на Европа Директно](#)" на Загора ТВ, където гостуващи бяха Заместник-кметът на гр. Стара Загора - **господин Радостин Танев**, инженер **Георги Станчев** – Управител на Тролейбусни и автобусни превози Стара Загора и старши инспектор **Грозданка Андреева** - Началник група в сектор Пътна Полиция.

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТЕН НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР ЕВРОПА ДИРЕКТНО – СТАРА ЗАГОРА

*Издание на Информационен център
Europe Direct - Стара Загора
За контакти:
Стара Загора 6000
бул. "Генерал Столетов" 127
тел. 042 605 007*

*<http://www.europedirect.szeda.eu>
europedirect@szeda.eu*

Полезни връзки

*Европейски Парламент <http://www.europarl.europa.eu>
Представителство на Европейската комисия в
България <http://ec.europa.eu/bulgaria>
Безплатна телефонна линия от всички точки на
Европейския съюз 00800 6 7 8 9 10 11*

Съфинансирано от Европейския съюз

Информацията и мненията, публикувани тук, не отразяват задължително официалните становища на Европейската комисия. Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от името на Комисията, не носи отговорност за начина, по който горната информация може да бъде използвана.